

Begrundelse

Ifølge den forskningsmæssige viden (Vandmiljø 94) har kvælstofudledningen til vandløbene været den samme i den tid Vandmiljøplanen har virket, og den har været af samme størrelse som tiåret før, nemlig fra 1977 til 1987.

Svar (24/9 97)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende:

»Ca. 80% af kvælstoftransporten i vandløbene stammer fra udvaskningen af kvælstof fra markerne. En reduktion i udvaskningen fra markerne vil derfor reducere kvælstoftransporten i vandløbene.

Hvert år tilføres der mere kvælstof til landbrugsproduktionen end der fraføres, og der er således et årligt tabspotentiale. Tabet sker bl.a. gennem udvaskningen af kvælstof fra markerne. En formindskelse af kvælstofgødsninger vil derfor nedsætte udvaskningen fra markerne og derfor kvælstoftransporten i vandløbene.

En opgørelse af landbrugets samlede kvælstofoverskud er gennemført af Statens Planteavlsvforsøg i 1995. Denne opgørelse viser, at det samlede overskud faldt med ca. 20.000 tons i perioden fra 1980 til 1994, hvilket svarer til et fald på i alt 4%, hvilket vidner om, at der fortsat er brug for at landbruget gør en indsats for at nedbringe tabet af kvælstof.

Regelstyringen er dog blevet styrket med indførelsen af gødnings- og sædskifteplaner fra 1993/94, og effekten heraf forventes at bidrage til en udvikling, hvor kvælstofoverskuddet mindskes.

Siden Vandmiljøplanens vedtagelse og indtil foråret 1995 har kvælstofudledningen til vandløbene været af samme størrelse som ti-året før, når der tages højde for de klimatiske betingede variationer.

Der er tre årsager til kvælstofudledningen til vandløbene er på sammen niveau:

- at udvaskningen fra markerne kun er reduceret med ca. 14% (DMU har på data til og med 1995 modelberegnet, at udvaskningen fra markerne er reduceret med ca. 14%).
- at en reduktion af udvaskningen fra markerne kun delvis vil slå igennem som en reduktion i tilførslen til vandløbene med det samme,
- at reduktionen er sket gradvist i de seneste år, og

- at der kræves data fra adskillige år, før man på et statistisk sikkert grundlag kan påvise en reduktion af den størrelsesorden.

Spm. nr. S 3414

Til miljø- og energiministeren (15/9 97) af: **Christian Mejdahl** (V):

»Vil ministeren forklare, hvilken indflydelse den påtænkte formindskelse af kvælstofgødsningen vil få på kvælstofudledningen til vandløbene, når bare nedbørsforskellen fra år til år fra 1989 til 1990 kan forøge kvælstofudledningen med 122 pct.?«

Begrundelse

Det fremgår af vandmiljøplanens overvågningsrapporter, at der i 1989, som var et tørt år med en nedbør på 77 pct. af normalnedbøren, var en gennemsnitlig kvælstofudledning på 12,8 kg N pr. ha. I 1990 var nedbøren 114 pct. af normalnedbøren, og kvælstofudledningen var i gennemsnit for landet på 28 kg N pr. ha.

Forskningen har endvidere vist, at gennemførelse af vandmiljøplanens krav, som har bevirket et mindre forbrug af handelsgødningskvælstof på ca. 100.000 t N eller ca. 25 pct., og en forbedring af udnyttelsen af husdyrgødningens kvælstof med ca. 25 pct. point kun har reduceret udvaskningen ved rodzonen med 14 pct., men overhovedet ikke haft nogen nedsættelse af kvælstofudledningen til vandløbene til følge.

Svar (24/9 97)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende:

»De naturlige variationer i nedbøren medfører store variationer i kvælstofudledningen til vandløbene. Ved et givet gødskningsniveau vil udledningen til vandløbene variere som følge af de klimatiske forhold ved et givet niveau. Hvis kvælstofgødsningen formindskes, vil udledningen til vandløbene, jævntfor svar på spørgsmål nr. S 3413 blive reduceret. Udledningen vil på grund af de klimatiske forhold stadig variere, men på et lavere niveau.«